

Cena egzemplarza zł 4
Pobieranie wyższej opłaty jest nadużyciem

ILUSTROWANY

Prenumerata nies. zł 90
wysyłka pod opaską zł 95

KURIER POLSKI

Rok III Centralne telefoniczne IKP w Bydgoszczy 33-41 i 43-42 Telefon międzymiast. 36-06. Sekretariat redakcji 19-07 Sekretariat przyjmuje codziennie od godz. 10 do 13 Czwartek, dnia 27 marca 1947 r. Konto PKO „Zryw” Nr VI-135. PKO IKP Nr VI-140 Konto bież. Bank Gosp. Spółdz., Bydg., konto 8086 Konto bież. Bank Zw. Spółek Zar. w Bydgoszczy Nr 84

Powódź na Wiśle przybiera rozmiary katastrofy

Woda wtargnęła do puszczy Kampinoskiej

Wały ochronne na przestrzeni 30 km zerwane. — Powódź zaskoczyła ludność nocą. Ludzie chronili się na dachach i drzewach i pływających krach lodowych. — Wielkiego zatoru pod Zakroczymiem nie mogą rozbić 100 kg bomby. — Ewakuacja powodziarzy do stolicy.

WARSZAWA (PAP). Powódź na Wiśle między ujściem Bugu i Wkry a ujściem Bzury, szczególnie koło Zakroczymia — przybrała tak katastrofalne rozmiary, jakich nie notowano w kraju od kilkudziesięciu lat. Wody wtargnęły aż do puszczy Kampinoskiej, po lewym brzegu rzeki. Spienione wody przelewają się na olbrzymiej przestrzeni 30 km, na której wały obronne zostały zniszczone. Ponieważ zalew nastąpił nocą, wielu mieszkańców nie uratowało nie ze swego dobytku, niechodząc ledwo z życiem. Niektórzy schronili się na dachach i drzewach, jednak nie wszędzie można dotrzeć na lo-

skowe, ścigając je nawet z górnego biegu Wisły. Olbrzymi zator na wysokości Zakroczymia ciągnie się na przestrzeni 10 km. W akcji rozbięcia zatoru bierze udział lotnictwo bombowe. Z uwagi na to, że dotychczas używane bomby 100 kilogramowe okazały się niewystarczające, obecnie używa się bomb większych. Do Warszawy przychodzą transporty ewakuwanej ludności.

Most w Tczewie zerwany

Prezydent Bierut na terenach katastrofy — 100 mil. zł dla powodziarzy

Sytuacja w Tczewie staje się coraz poważniejsza na skutek zerwania mostu. Olbrzymie kry lodowe gromadzą się dokoła konstrukcji, wystających z wody i

tworzą powoli nowy zator. Może to skomplikować sytuację na Wiśle jeszcze bardziej. Same ujście Wisły jest wolne od lodów, kry spływają powoli nie grożąc na tym odcinku żadnymi komplikacjami.

Sytuacja w Warszawie nie uległa zmianie. Niebezpieczeństwo stolicy nie rąga już. W Jabłoniu woda przerwała wał ochronny. Przy pomocy worków z piaskiem udało się jednak sytuację opanować.

WARSZAWA (PAP). Prezydent Bierut odbył w tow. premiera Cyrankiewicza, min. Rasinka, gen. Sychalskiego i in. inspekcję terenów najbardziej dotkniętych katastrofą powodzi. W udzielonym następnie wywiadzie, Prezydent omówił rozmiary katastrofy oraz wskazał na konieczność niesienia natychmiastowej pomocy powodziarzom. W tym celu powołany zostanie centralny komitet obywatelski. Będzie to najważniejsza — jak dotychczas — akcja społeczna. Rząd uczyni wszystko, aby pomoc udzielona została jak najszybciej, jednak pomoc musi całe społeczeństwo. Jesteśmy przekonani — zakończył prezydent Bierut — że społeczeństwo nasze przyjdzie z szeroką i braterską pomocą tym, którzy dzisiaj dotknięci zostali przez los.

Wczoraj odbyło się specjalne posiedzenie Rady Ministrów w sprawie akcji powodziowej. Rada upoważniła Min. Pracy i Opieki Społecznej do otwarcia kredytu dla powodziarzy w wysokości 100 milionów zł.

Zator w Kostrzynie blokuje Odrę, Wartę i Noteć

Wzmocnienie akcji lotniczej pod Zakroczymiem — 6 zatorów na Warcie — Kulminacja fali przechodzi przez rejon Pyzdr, Śremu i Poznania

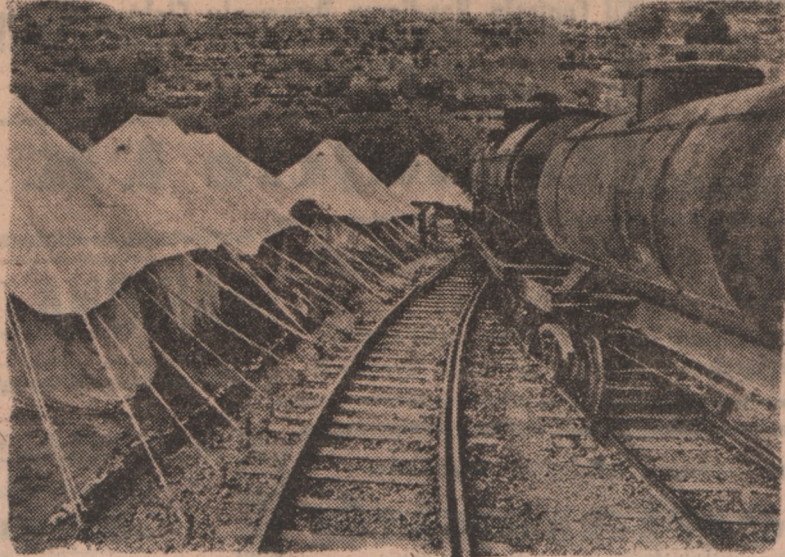
WARSZAWA (PAP). Groźny zator w Zakroczymiu na Wiśle mimo bombardowania utrzymuje się w dalszym ciągu i korkuje nie tylko Wisłę, ale cały spływ lodu z Bugu i Narwi. Akcja lotnicza będzie wzmocniona, celem jak najszybszego rozbięcia zatoru, zanim ruszą lody na Bugu i Narwi. Na tych dwóch rzekach zaobserwowano lokalne gromadzenie się lodów i tendencję do utworzenia się zatorów przy mostach w Modlinie i Małkini. Most w Małkini jest zagrożony. Na Wiśle wały w rejonie Jabłoniu (Boża Wola) i w kilometry 613 na lewym brzegu przerwane. Woda przelewa się. Akcja ochronna w toku. Należy liczyć się z poważnymi zakłóceniami w spływie lodu na Bugu, Narwi i Noteci. Drugim naważnym punktem powodziowym w dniu dzisiejszym jest dolny odcinek Odry od Kostrzyna do Szczecina, blokujący poprzez zatory w Kostrzynie całą Odrę, Wartę i Noteć, która jeszcze stoi. Na Odrze w Krośnie na moście drogowym, lekko uszkodzonym, wznowiono ograniczony ruch kołowy. W rejonie zatoru w węźle kostrzyńskim woda przerwała wały na prawym i lewym brzegu i zalewa coraz większe

obszary. Poniżej Kostrzyna ruszyło dalszych 5 km Odry do 1.620 km, gdzie tworzy się nowy zator.

Na Wisłoku w Besku most kolejowy uszkodzony z powodu pochodu lodów, oddany został po naprawie do użytku.

Na Warcie uformowało się 6 zatorów. Zniszczone zostały 2 przebiegi mostu drogowego w Uniejowie. Uszkodzony jest most drogowy w Miłkowie. Woda przerwała wał lewostronny na odcinku Koło — Konin pod wsią Rostoka. Pochód lodów i spływ zatorów na Warcie na odcinku Odrzyisko — Skierzyna, przewidywane ruszenie rzek w dół aż do Gronowa lub Świerkocina. Kulminacja fali z rejonu Koła i Konina przechodzi przez rejon Pyzdr, Śremu i Poznania. Na rzekach przymorskich Prońnicy i Słupi woda opada. W Szczecinie lodolamacze oczyściły z lodu rzekę od jeziora Dąb do mostu na autostradzie.

Aktualne zdjęcie z Palestyny

Linie kolejowe i inne drogi komunikacyjne w Palestynie strzeżone są przed sabotażystami przez wojska brytyjskie. Zdjęcie przedstawia jeden z przydrożnych obozów wojsk strażniczych w pobliżu węzła kolejowego w Battin.

Stanisław Idzior
sekr. gen. Stronnictwa Pracy

Związki Zawodowe a partie robotnicze

Warszawa, w marcu

Sekretarz Generalny KCZZ b. minister Pracy i Opieki Społecznej p. Adam Kuryłowicz, udzielając ostatnio wywiadu prasowego („Robotnik” nr 73 z dn. 16. 3. 1947 r.) oświadczył, że: „Naczelnym problemem, który zawsze winien dominować w naszej pracy związkowej, jest dbanie o utrzymanie jedności naszego ruchu zawodowego”.

Jest to stanowisko słuszne, albowiem każdy, komu leży dobro ogólne świata pracy na sercu, przyznać musi, że jednolity ruch zawodowy, przeciwstawiający się próbom wszelkiego rozproszkowania, jest naturalny i zdrowy.

To zjednoczenie konieczne jest w Polsce nie tylko ze względów obrony interesów świata pracy, ale stanowi ono zarazem podstawę siły narodu, siły która musi odegrać decydującą rolę w kształtowaniu się form naszego nowego życia państwowego.

Dziwne jednak w wywiadzie jest dalsze oświadczenie min. Kuryłowicza, w którym stwierdza, że „wprawdzie jednolity ruch zawodowy jest ruchem bezpartyjnym, posiadającym własną politykę związkową, ale historia polskiego ruchu zawodowego uczy nas, że zawsze opierał się on na robotniczych partiach politycznych” — i dalej mówi min. Kuryłowicz, że „dlatego też ruch związkowy popiera z całą świadomością obie współzrządzające partie robotnicze (PPR i PPS — dopisek i podkreślenie autora) i aby utrwalić je przy władzy wraz z całym obozem demokracji polskiej”.

Tego oświadczenia wyróżniającego tylko dwie partie polityczne w życiu związków zawodowych nie możemy zrozumieć.

Nie rozumiemy tego oświadczenia wobec deklaracji ideowej, uchwalonej na I powojennym Kongresie Związków Zawodowych w Polsce, że „Zrzeszenie Pracowniczych Związków Zawodowych jest bezpartyjne, niezależne od rządu czy też poszczególnych partii politycznych”, i że celem Zrzeszenia jest: „organizowanie i jednoczenie w Związki Zawodowe całej Polski, robotników i pracowników, niezależnie od narodowości, religii i przekonań politycznych” — (podkreślenie autora).

Nie rozumiemy tego oświadczenia min. Kuryłowicza wobec deklaracji wicepremiera Gomułki, który jako sekretarz generalny KC PPR złożył na Kongresie Związków Zawodowych wręcz odmiennej deklarację na temat niezależności Związków Zawodowych.

W świetle powyższych deklaracji nie rozumiemy ostatniego wywiadu min. Kuryłowicza. Nie rozumiemy go także „olbrzymia większość bezpartyjnych związkowców”. Mówimy o „olbrzymiej większości bezpartyjnych związkowców”, bo taki stan faktyczny ustala właśnie p. minister Kuryłowicz.

Nie rozumiemy tego ci wszyscy, którzy jako ludzie pracy, nie nadają się do życia politycznego w takiej czy innej partii, natomiast chcieliby poświęcić się wyłącznie pracy na odcinku zawodowo-społecznym w jednolitych i bezpartyjnych Związkach Zawodowych.

Nie rozumiemy tego również ci, którzy ostatnio czytali szereg artykułów, obiecujących obronę bezpartyjnym.

Ale gdy chodzi o nas, o członków Stronnictwa Pracy, tego właśnie stronnictwa, które bazuje na narodowym ruchu robotniczym, to nasuwają nam się również inne uwagi.

Nasampród dla orientacji wypadła przypomnieć, że Zjednoczenie Zawodowe Polskie, związane z Narodową Partią Robotniczą — później ze Stronnictwem Pracy, zgodnie z danymi „Małego Rocznika Statystycznego” z roku 1937 — Dział XIV, strona 168 równało się pod względem ilości członków Związkowi Klasowemu (liczyło ponad ćwierć miliona członków).

Jako takie, Zjednoczenie Zawodowe Polskie „odegrało doniosłą rolę w historii polskiego świata pracy w walce o jego prawa, o jego wyzwolenie społeczne, gospodarcze i polityczne”, co stwierdza deklaracja, złożona na Kongresie Związków Zawodowych w Polsce w dniu 18 listopada 1945 r. Naturalne też było, iż Kongres w odpowiednim zjednoczonym ruchu zawodowym, obok działaczy i robotników związków klasowych znaleźli się działacze i robotnicy Zjednoczenia Zawodowego Polskiego i Chrześcijańskich Związków Zawodowych” — (strona 196 sprawozdania z Kongresu).

Skoro to mówią nam niedawne jeszcze dokumenty, to nie rozumiemy naprawdę słów min. Kuryłowicza, dlaczego tylko „dalsza współpraca obu partii robotniczych (PPR i PPS — przyp. autora) na terenie ruchu związkowego będzie jak dotąd pomyślnie kontynuowana, z pożytkiem dla szerokiego rzesz pracowniczych?”

Czyżby Stronnictwo Pracy, które dało ćwierć miliona członków b. Zjednoczenia Zawodowego Polskiego dzisiaj jednolitym Związkom Zawodowym i zadeklarowało lojalnie dalszą współpracę na tym terenie, nie było już więcej zdolne służyć z pożytkiem tym szerokim rzeszom pracowniczym?

Pan minister Kuryłowicz był łaskaw ustalić, że „olbrzymia większość związkowców, to bezpartyjni”.

My natomiast twierdzimy, że w tej „olbrzymiej większości bezpartyjnych związkowców” pokazną liczbę stanowią członkowie Stronnictwa Pracy, byli Zjednoczeniowcy.

Przypominamy przy tej okazji liczne głosy prasy ze Śląska, Poznańskiego i Pomorza stwierdzające w ubiegłym roku, że w wyborach do Rad Zakładowych dominowali „bezpartyjni”, którzy, jak

Na 7 kwietnia br. zapowiedziano w Stanach Zjedn. ogólnokrajowy strajk pracowników służby telekomunikacyjnej. Powodem strajku są zatargi między pracownikami a towarzyszami telefonicznymi.

Bevin na konferencji u Stalina

MOSKWA (obsł. wł.). Premier Stalin przyjął na Kremlu w obecności min. Mołotowa i Zarubina na specjalnej audiencji min. Bevina. W towarzystwie ministra angielskiego znajdowali się ambasador W. Brytanii w Moskwie Patterson, tłumacz oraz prywatny sekretarz Bevina. Rozmowa trwała 75 minut. O jej przebiegu komunikata żadnego nie wydano.

później ta sama prasa uzupełniła, byli członkami Stronnictwa Pracy.

Fakty te mówią same za siebie. Naszym zdaniem nie można odpychać od jednolitego ruchu zawodowego Stronnictwa Pracy, które ma w tym ruchu swój żywy wkład.

Nie można zapominać również o tym, że w Związkach Zawodowych są przeważająco członkowie, którzy wysokie cenią i szanują swoje katolickie przekonania religijne, a dla tych odpowiednikiem politycznym jest Stronnictwo Pracy. Już i z tego tytułu Stronnictwo Pracy jest legitymowane do podobnych praw na terenie Związków Zawodowych co PPR i PPS.

Ale to nie jest jeszcze główny tytuł, legitymujący Stronnictwo Pracy, do takich czy innych praw na terenie Związków Zawodowych. Z naszego stanowiska Związki Zawodowe w Polsce muszą zająć się w pierwszym rzędzie poprawą żywotnych interesów szerokiego świata pracy. A to zagadnienie rozwiązane być może tylko i wyłącznie przy jednym stole, bez względu na taką czy inną przynależność polityczną i bez względu na wyznaczenie religijne tych, których to zagadnienie dotyczy.

Mimo wszystko przypuszczamy, że wywiad p. ministra Kuryłowicza nosi charakter opinii osobistej i nie wpłynie on na zmianę podstawowej linii Związków Zawodowych. Przypuszczamy, że w sprawie tej wypowie się oficjalnie Centralna Komisja Związków Zawodowych.

Wierzymy, że uchwalona ostatnio przez Sejm Deklaracja Praw Obywatelskich, nie będzie tu naruszona.

Marshall wypowiedział się w Moskwie za szybką redukcją armii okupujących Niemcy

MOSKWA (obsł. wł.). Po 2-dniowej przerwie Rada Ministrów wznowiła swe prace, przystępując do rozpatrzenia sprawozdań zastępców, obejmujących m. in. sprawy rozbiorzenia, demobilizacji i denazyfikacji Niemiec.

Przed rozpoczęciem posiedzenia min. Marshall wypowiedział, iż postawi wniosek o zmniejszenie liczby wojsk okupacyjnych do końca czerwca br. Ze strony francuskiej zapowiedziano propozycję zwolnienia jeszcze przed 1 lipca br. do Paryża specjalnej konferencji dla spraw związanych z emigracją nadmiaru ludności z Niemiec. Poza 4 mocearstwami zaproszenia na tę konferencję otrzymała mają wszystkie kraje, które mają możliwość przyjęcia emigrantów niemieckich.

Relacje korespondentów pism z przebiegu konferencji moskiewskiej są obecnie pełne nadziei i otuchy na dalszy przebieg obrad. Dziennikarze ponadto wyrażają władzom radzieckim uznanie za sprawne zorganizowanie służby prasowej i stworzenie doskonałych warunków pracy.

Zastępcy ministrów nie doszli do porozumienia w sprawie odszkodowań Austrii, gdyż delegat radziecki zażądał pół miliona dolarów tytułem odszkodowań wojennych dla Jugosławii, czemu sprzeciwili się pozostali delegaci.

Zniszczenia powodziowe w Anglii i Niemczech

LONDYN (obsł. wł.). W związku z katastrofalną powodzią w Anglii, rząd brytyjski przystąpił do akcji niesienia pomocy ofiarom powodzi. Farmerzy angielscy domagają się zwołania specjalnej sesji rządu, gdyż woda zniszczyła zbiory na dziesiątkach tysięcy akrów ziemi.

Sytuacja powodziowa w Portugalii przedstawia się również tragicznie.

W Niemczech zniszczonych zostało ogółem 12 mostów, 108 osób utonęło.

W Warszawie zajął się komitet obchodu 10-jej rocznicy śmierci Szymanowskiego. Zadaniem komitetu jest spopularyzowanie twórczości muzycznej Szymanowskiego wśród szerokich warstw społeczeństwa.

Delegacja Serbów Łużyckich złożyła na ręce marszałka Sokolowskiego memorandum, które ma być przekazane Radzie Ministrów Spraw Zagranicznych w Moskwie. Serbowie Łużyccy domagają się przyznania im całkowitej autonomii.

Z procesu Hoessa

Wściekłe psy z Oświęcimia

— tak określa świadek Hoessa i jego pomocników

WARSZAWA (PAP). Świadek Jan Klimka w zeznaniach swoich stwierdził, że do dołów krematoryjnych wrzucano dzieci żywcem, bądź bezpośrednio z samochodów, bądź też podprowadzono je do dołów i SS-mani długimi widłami spychali je w ogleń.

Świadek zeznał również, że w dniu 17 kwietnia 1943 r. podano w obozie zupę, ugotowaną na trupach Żydów holenderskich.

W dalszym ciągu świadek stwierdza, że palono żywcem dzieci polskie, pochodzące z Zamojszczyzny. Były to dzieci powyżej lat 10-ciu.

W zeznaniach swoich świadek Stanisław Dragon szczegółowo opisuje swoją pracę przy krematoriach i urządzenie komór gazowych, rowów do palenia zwłok i samych krematoriów. Świadek przytacza fakt, że pewnego razu z komory gazowej wydobyło żywe dziecko. Było ono szczelnie zawinięte w poduszki i dzięki temu nie zginęło od gazu. SS-man dziecko to położył nad płonącym rowem, obcasem zniechędził mu krtań i jednym kopnięciem wtrącił dziecko w płomień.

Przed Trybunałem stają świadkowie, obywatele belgijscy. Świadek Albert Blum, technik dentystryczny z Brukseli, przebywał w Oświęcimiu i Brzezince od 1943 roku. Z grupy

†
s. p.
Józef Sławiński
dyrektor Zjedn. Przem. Młyńsko-Piekarnianego na Rejon Pomorski
zmarł dnia 24 marca 1947 r., przeżywszy lat 63.
W zmarłym tracimy zanego i uciolwego oziwieka, wzorowego współpracownika i najlepszego przełożonego.
Bydgoszcz, ul. Markwarta 2.
0489
Dyrekcja i Pracownicy Zjednoczenia Przemysłu Młyńsko-Piekarnianego na Rejon Pomorski

†
s. p.
Józef Sławiński
dyrektor Zjednoczenia Przemysłu Młyńsko-Piekarnianego na Rejon Pomorski
zmarł dnia 24 marca 1947 r. przeżywszy lat 63.
W zmarłym tracimy dobrego fachowca i prawego obywatela
Cześć Jego pamięci!
0488
Bydgoszcz, ul. Markwarta 2.
Zjednoczenie Przemysłu Młyńsko - Piekarnianego na Rejon Pomorski

†
Dnia 24. III. 1947r. po ciężkich cierpieniach zasnął w Bogu nasz ukochany ojciec, teść i dziadek
s. p.
Bronisław Różycki
przeżywszy lat 84
o czym zawiadamiamy w nieutulonym smutku
Syn, synowa i wnuki
Pogrzeb odbędzie się dnia 26. III. 47 r. o godz. 9 w Ferdensku.
9374

się nad więźniarkami ujście swych zboczonych instynktów.
Głosem podniesionym, wracając się w stronę oskarżonego świadek woła: Jest to najpiękniejszy dzień mego życia, w którym mogłam doczekać chwili ujrzenia na ławie oskarżonych kata, który męczył mnie i samordował moją matkę i siostrę.
Zeznaniem tym (składanym w języku niemieckim) Hoess przysłuściwał się b. uważnie, zapisując je w swoim notesie. Nie okazał jednak żadnego wzruszenia.

M in. spraw sagr. Modzelewski przyjął ambasadora Zw. Ra. dzieckiego Lebediewa.

R ezcznik rządu brazylijskiego oświadczył, że Brazylia nie będzie się mieszała do rewolty w Paragwaju.

A gencja Reutersa donosi, że w Bawarii zostanie podpisana umowa, dotycząca utworzenia stanów zjednoczonych Indonezji pozostających w ramach holenderskiej wspólnoty narodów.

ZAWIADOMIENIE

Zawiadamia się wszystkich naszych odbiorców — tak urzędowych, jak i prywatnych, że w dniu 5 kwietnia 1947 r. upływa termin składania dokładnej specyfikowanych zapotrzebowań na III-ci kwartał na materiały elektrotechniczne.

Zapotrzebowania nadesłane po tym terminie nie będą uwzględnione. Odbiorcy otrzymają w III-cim kwartale br. towar wyłącznie w granicach i na podstawie złożonych w wyżej podanym terminie zapotrzebowań. Zapotrzebowanie należy kierować pod adresem tut. Oddziału

Odbiór przydzielonego towaru nastąpi z naszych składnic:
Nr 31 Oliwa, Grunwaldzka 485 — telefon 51573
Nr 32 Wrzeszcz, Sienkiewicza 12 — " 42530
Nr 33 Bydgoszcz, Ślusarska 9 — " 3778
Nr 34 Gdynia, I Armii W. P. 28 — " 22356

Centrala Handlowa Przemysłu Elektrotechnicznego
ODDZIAŁ W GDAŃSKU
OLIWA, Grunwaldzka nr 485 — telefon 52065 0704

Forbki

do jaj w 5 kolorach
do gotow. mydła
0155
POLECA
HURTOWNIA DROGERYJNA
Łazienna 28 — telef. 338
Jan Kapczyński, Toruń

Znany od 1910 r. ODSIWIACZ
"ORIENTINE"
przywroca słwym włosom
Ich naturalny kolor 0066

Aromaty owocowe

Dla przemysłu spożywczego i cukierniczego
F-ka aromatów owocowych
Łódź Śródmiejska 22 tel. 200-32

Do naszych Inserterów!

Ogłoszenia do numeru Ilustr. Kuriera Polskiego, wychodzącego w **Niedzielę Palmową** przyjmujemy w naszym dziale ogłoszeń w Bydgoszczy, ul. Jagiellońska 2, oraz we wszystkich naszych oddziałach i agenturach tylko do dnia 28 marca, do godz. 12-tej.

Do numeru **wielkanocnego** w zwiększonym nakładzie i objętości, ogłoszenia przyjmować będziemy do 3 kwietnia, do godz. 12.

Kleje roślinne dekstrynowe i kartoflane

do wyrobu kartonazy, etykietowania i innych celów przemysłowych, do bezpośredniego zużycia w celach biurowych dla INSTYTUCYJ, mających większe zapotrzebowanie w beczkach po 100 i 50 kg, sprzedaje

Biuro Sprzedaży Artykułów Chemii Stosowanej

KRAKÓW, ul. Pijarska 9 ☙ Telefony 558-18 i 558-19
Adres telegraficzny: „ARTCHEM”

DOSTAWCA: PAŃSTWOWA FABRYKA W OŁAWIE K/WROCŁAWIA

Poszukujemy reflektanta na objęcie
AGENTURY
Ilustrowanego Kuriera Polskiego w Szczecinku.
Zgłoszenia należy kierować do iKP w Bydgoszczy, ulica Marsz. Focha 20 — Dział kolportażu.

TUBY

ołowane i cynowane
wszystkich rozmiarów produkujemy 0658
PRZEDSIĘBIORSTWO PRZEMYSŁOWO METALOWE
„SAWANA” — Warszawa, ulica Syreny 5

Własny wyrób i sprzedaż wyrobów
dziewiarskich
oraz bawenniczek w różnym odcieniach.
Łódź ul. Adama Próchnika (dawn. Zawadzka 14. m. 25)
oficyna parter Gaizler 064

NASIONA

rozrywane, odcjonowane luzem korzystać hurtowo
poleca ST. SZUKALSKI WKLAD - HODOWLA NASION 1525
Bydgoszcz Dworcowa 8 Cennik oferty na żądanie

UWAGA KUPCY!

Wytwórnia Kapeluszy i Czapek
„Nowość” Łódź, Stalina nr 20 - tel. 157-65
poleca najnowszy model: kapeluszy czapek
Sprzedaż hurtowa detaliczna
DUŻY WYBÓR NISZA CENY

PRECYZYJNY WARSZTAT MECHANICZNY
B. TARGONSKI
Bydgoszcz, Al. 1 Maja 61 Telefon 20-00
Naprawiam maszyny do planowania liczenia — przerabiam arki i kładzole. Kładzole maszynowe — wszelkie wytworzenia uszko-

Straszna jest siła żywiołu

„IKP” na terenach, dotkniętych klęską powodzi

Bydgoszcz, Świecie Chetmno, w marcu

Europa i Polska stoją pod znakiem wiosennych roztopów i powodzi, które w tym roku przybrały poważniejsze, niż zwykle rozmiary.

Telegramy w krótkich, lakonicznych słowach mówią o ich skutkach. Mówią sucho, bezbarwnie, mówią takim stylem, jak wypada to mówić władzom i urzędowi oficjalnie do wykonywania tych zadań powołanym.

My jednak pragniemy chwycić życie na gorąco, chwycić obiektywnie i spisywać je wiecznym piórem.

W ub. niedzielę Brdyujście pod Bydgoszczą — miejsce słynnych na całą Europę międzynarodowych regat wiosłarskich — stało pod znakiem grozy. Olbrzymie, sięgające 8 m wysokości kwały lodów groziły niebывającą katastrofą. Ludzka wysiłek i przyczyna tej powodzi — natura, zdolały usunąć groźbę.

Rozmawiamy z dozorcą zabudowań regatowych, p. Czesławem Wiśniewskim. Przy wzbierającej z minuty na minutę fali, dozorca ratował swą rodzinę i dobytek, posługując się łodzią rybacką. Udało mu się to. Nie wie on jednak, co stało się z ofiarnymi żołnierzami, którzy ratując most w Toruniu porwani zostali falą i krą wraz z częścią prowizorycznego mostu kolejowego. Widział płynące szczątki mostu, ale nie widział na nich żołnierzy. Prawdopodobnie uratowały ich dysponujące odpowiednim sprzętem jednostki wojskowe.

Pola za szosą — jak okiem sięgnąć — zalane i pokryte krą. Wiosną miały się one zazielenić ozimina. Czy zazielenią się? Trudno dać dziś odpowiedź na to pytanie.

Powracamy do Bydgoszczy, mijamy ją i mkniemy w kierunku północno-wschodnim. Przechowo Jeden z największych młynów w Polsce. Wieś schludna, zabudowana dużymi, piętrowymi budynkami, przemysłowa i handlowa. Komunikacja po uliczkach tej wsi odbywa się łodziami. Z domu do zalanego chlewu płynie się łodzią. Nie innym sposobem rolnik dostaje się do piekarni, czy rzemieńki. Ale dla Przechowa — to nie pierwsza. Bywało tak już nieraz.

Zbaczamy ku Wiśle. Z dala już widzimy płynącą wartkim nurtem Wisły krę. Szybkość nurtu wynosi podobno 15 km. Kra — gładkie talfe o powierzchni kilkudziesięciu metrów kwadratowych, lub

olbrzymie bryły bez kształtu, rozbija się o pozostałe izbice. Rozbija się z hukiem. Most drży. Czujemy to najwyraźniej. W dół Wisły płynie drobniejsza już krawka „kasza”. Most chroni jeszcze kilka izbic. Czy zdolają one oprzeć się lodom — wykażą najbliższe dni. A cóż jest most bez izbic? Na moście długości około 2 km czuwają saperzy. Sterty ładunków i zwoje lontów są przygotowane na ewentualny „generalny atak” Wisły na most. Na zalanych polach krę rozbijają robotnicy. Jutrzejczy czwartek może być dniem krytycznym dla mostu.

Solcowi Kujawskiemu w ub. niedzielę groziło zalanie. Poszło jednak szczęśliwie. W pewnym momencie kra ruszyła. Mieszkańcy miasta i władze odetchnęły.

Jedziemy dalej. Na polach tu i ówdzie powstałe z roztopionych śniegów i lodów potoki wyłobily sobie koryta. Płynie brudna woda, czasem o kolorze gliny, czasem o kolorze mułu. Ocieramy się o Gruczno. Część zagród nie zdradza najmniejszych oznak życia. Pusto i głucho. Ludność tych zagród jest ewakuowana. Zabudowania pozostawiono fance Boga, natury i strażników.

W Świeciu zdenerwowanie ustąpiło uspokojeniu. Woda na Wiśle opadła, ale czwartek i tutaj może być dniem krytycznym. Most na Wdzie w czas rozebrano. I tak zniósłaby go kra. Pozostałe w

dnie koryta pale, być może, zabrała ze sobą fala. Ale most uratowano i niewątpliwie za kilka tygodni przetrączy on znów oba brzegi niewielkiego dopływu Wisły.

Dzisiejsza środa i czwartek, a zapewne jeszcze i piątek będą dniami krytycznymi dla osiedli, wsi i miast położonych nad brzegami dolnej Wisły. Nie należy sądzić, że dni te przyniosą nieszczęścia o rozmiarach katastrofy, ale i nie można lekceważyć siły strasznego żywiołu i niespodzianek, które lubi natura.

Murski

Protest uczonych amer. przeciw zatrudnieniu w USA niemieckich specjalistów

NOWY JORK (obsł. wł.). Do prezydenta Trumana udała się delegacja naukowców amerykańskich, która protestowała przeciwko zatrudnieniu przez ministerstwo wojny niemieckich specjalistów, żądając ograniczenia ilości ich do minimum.

Włosi opuścili Pola

opuścili miasto portowe Pola, które w myśl traktatu pokojowego przypadło Jugosławii. Ilość Włochów w tym mieście wynosiła 28 tysięcy. Zabraли oni z sobą swój dobytek w ilości 75.000 ton i przybyli do Wenecji, skąd rozdzielono ich po wszystkich punktach Włoch.

W okresie powodzi komunikacja odbywa się łodzią

Nie tylko niżej położone części wielkich miast i miasteczek padły ofiarą tegorocznej powodzi, spowodowanej roztopami i wylewem rzek. W znacznym stopniu klęska ta dotknęła dziesiątki i setki wsi położonych w dolinie Wisły. Oto (po lewej) wieś przemysłowa Przechowo (pow. świecki), w której komunikacja „uliczna” odbywa się przy pomocy łodzi. Walka z potężną krą, napierającą na prowizoryczne mosty nie ogranicza się do bombardowania jej przy pomocy lotnictwa lub też rozsadzania jej przez saperów środkami wybuchowymi. Na całość walki (po prawej) z niszczycielską siłą żywiołu składa się nieustanna mrówcza praca rąk ludzkich. Oto robotnicy zajęci kruszeniem przy pomocy bosaków potężnych taflí lodowych, którymi w pobliżu mostu prowizorycznego pod Chetmno pokryte zostały łąki i pola uprawne doliny nadwiślańskiej.

Ceterum censeo

Na Łużycach bez zmian...

Poznań, w marcu.

Walka wciąż ta sama, trudna i mozolna i prowadzona bez wytchnienia.

I wróg ten sam: zacięty i przebiegły, stary zresztą specjalista od burzenia i niszczenia wszystkiego, co jemu nie służy, do niego nie należy; poza tym przeważający tysiącokrotnie liczbą i środkami każdego rodzaju. W każdym prawie Niemcu jest coś z Gerona, coś z Hitlera, coś z Schumachera. Każdy z nich nosi w sobie poczucie jakiejś wyższości, sam nie zdawając sobie sprawy, na czym ta domniemana wyższość miałaby polegać.

Toteż żaden z nich nie jest zdolny w pełni zrozumieć ciężaru winy, jaką obarczył się w ciągu wieków cały naród niemiecki, służąc swojej tzw. „misji dziejowej”. Służba ta zawsze wiązała ze sobą wszystkie klasy i stany, tworząc siłę ogromną i niebezpieczną. I z tą groźną siłą toczą dziś jeszcze bój Łużycanie. Jakimi drogami idą ataki niemieckie w dniach dzisiejszych, gdy organizacja bojowa Niemców została rozplyniona?

Oddajmy głos Niemcowi — wyższemu dostojnikowi Kościoła ewangelickiego z Drezna, p. radcy Knoepe.

Pisze on pod datą 4. 2. 47 r. do pełnego proboszcza na Łużycach m. in. to:

„Nie mówcie mi o Łużycanach.

Wiemy, że twarde mają głowy, ale my ich wychowamy. Jeśli mówicie „Domowinie” (to związek naczelny Serbów Łużyckich z siedzibą w Budziszynie przyp. tłum.), to mamy nadzieję, że nie będziecie popierać jej zamiarów, bo to co Łużycanie robią, jest zdradą stanu. My zakazaliśmy naszym duchownym współpracy z „Domowiną”.

Komentarz zbyteczny. Brak tyłko jeszcze formułki „Heil Hitler” i byłby to dokument z czasów niewiastej pamięci 1000-letniej Rzeszy.

Wnawiać chcą tacy skrybenci niemieccy, że potępiają Hitlera i zawsze go potępiali. Słowa takie jak powyższe jednak zadają klam tym świętoszkowskim wymurczeniom. Duch Hitlera i jego protoplastów żyje w tych korczących się oficjalnie „niewinnych barankach”.

Młody łużycki nauczyciel prowadzi lekcję śpiewu wieczorem w wiejskiej gospodzie. Niemcy przeszkadzają — krzyczą, rzucają obelgi. Nauczyciel nie da wyprowadzić się z równowagi. To doprowadza „pewnego Niemca nazwiskiem Seiler do wściekłości. Krzyczy: „O ile natychmiast nie przestaniecie ze śpiewaniem i nie odłożycie skrzypiec, rozbiję je na kawałki!” Zdać by się mogło, że to jakiś Sturmführer SS czy SA, — nie, kołochani, zbłądziłście: bo sam dalej woła: „Jako kierownik koła SED (Socjalistyczna partia jednności) nakazuję Wam momentalnie śpiewać po niemiecku!” A żeby obecni dokładnie mogli się zorientować, co zach pod owczą skórą wilk się kryje, oznajmia dalej, że ma zadanie dozoru i zawiąszania zebrań łużyckich oraz ewentualnego zaarrestowania kierownika. Stało się tak dnia 20 lutego anno Domini 1947 r. Uwaga! Nie w latach 1935—45, lecz w r. 1947, więc w czasie tzw. reedukacji Niemców! Reedukacja, ładne słowo i wspaniały całun, pod którym dzieją się mogą rzeczy dziwne i też groźne.

Dalszy dowód tego twierdzenia? Proszę:

Soltyś pewnej wsi na Dolnej Łużycy odczytuje na jakimś tam zebraniu m. in. taki „rozkaz” (jak to słowo „rozkaz” mile brzmi w uchu każdego Niemca, na pewno w duchu stanie na „Stillgestanden” i krzyknie po kapralesku „Jawohl!”): „Wszystkie książki łużyckie i czołospisma muszą być zaraz oddane!” Tak wygląda demokracja niemiecka w dotychczas; góry partii politycznych są bardziej wyrafinowane i nim wyluszczą jakiegoś zdanie, zgryzą je kilka razy i wypiją wszystkie odłamki twarde, któreby mogły zranic ich teraźniejsze władze. Istota myśli jednak przywódców, wydestkuje się przez usta kacyków podwładnych do uszu świata, jak to dokumentuje wymieniony wyżej „rozkaz”.

Na koniec jeszcze jeden pocisk pokojowej armady niemieckiej:

Dnia 26. 2. 1947 r. zjawili się w gmachu „Domowiny” w Budziszynie urzędnicy miejskiej elektrowni i wyłączyli bezprawnie prąd elektryczny. Istnieją przepisy, regulujące dostawę prądu, — ale w tym właśnie tygodniu „Domowina” miała prawo zatrzymać prąd. A mimo to! Jeden z urzędników nawet wycedził słowa: „Wam to nic nie szkodzi!” Centrala „Domowiny” nie ma światła, a pracuje się tam w dzień i noc. Domyślić się można, że Niemcom chodziło specjalnie o to, by dokuczyć Łużycanom i utrudnić im pracę w okresie przed konferencją moskiewską. Boję się po prostu, dlatego nie przebiegam w środkach, byle tylko szkodzić sprawie łużyckiej.

A dancinigi, kina i dom klubowy młodzieży niemieckiej bywają rzęsiście oświetlone; przed domem (mieszkaniami prywatnymi) niemieckiego burmistrza miasta Budziszyna pali się światło przez całą noc.

Jeżeli dzisiaj panują takie stosunki na Łużycach, jakie byłyby dopiero adyby Łużycy pozostali nadal pod „kapką” niemiecką?

I pamiętajmy, że gdy Niemcy biją Łużycan, biją wszystkich Słowian. Ceterum censeo... Antoni Nacuba.

Tragedia moabicka

Z chlubnej karty walki Polaków berlińskich o polskość i katolicyzm

VI

Niekompletny byłby nasz opis tragedii, gdybyśmy tu nie przypomnieli polskiej opinii publicznej naszych bohaterów tego niezwykle dla Polaków bolesnego zajścia. Pierwszym z nich, który się na duchu nie załamaj i mimo uwięzienia go, mimo ciężkiej choroby żony, wytrwał do końca na swoim stanowisku, był prezes Tow. św. Kazimierza, Mikołaj Kaczmarek, głowa i dusza ówczesnych moabickich Polaków. Rozwaga i doświadczeniem swoim umiał on powstrzymać wzburzone masy polskie od odwetu, czym uchronił wielu rodaków od nieuniknionych w następstwie takich wypadków przykrych rozpraw sądowych i kary długiego więzienia. Toteż Polacy dzielnicy moabickiej byli mu szczerze za to wdzięczni: dając temu wyraz powitaniem go serdecznym słowem i kwiatami w chwili opuszczenia przez niego pruskiego więzienia. Mikołaj Kaczmarek, był dla OO Dominikanów pozycją do zwalczania bardzo trudną, był on bowiem w całej parafii św. Pawła znany ze swoich głębokich katolickich przekonań i przeciwko niemu nie mogli OO Dominikanowie nawet w ogniu najbardziej szalonej walki wy-

suwać najmniejszych nawet zastrzeżeń. Mikołaj Kaczmarek powrócił później szczęśliwie do Polski i swoją niewyczerpaną energią społeczną wyładował w kraju w sprawach gospodarczych, stając ze swoim dzielnym synem Henrykiem, naczelnym niegdyś jako 10-letnie dziecko świadkiem tragedii moabickiej, na czelę własnej, z rąk niemieckich wykupionej i pod swoim energicznym zarządem rozwiniętej fabryki wyrobów czekoladowych w Lesznie pod nazwą „Kanold”. Jako w związku z tragedią moabicką w obronie języka polskiego bardzo zasłużonych wymienię nam tu też należy: byłego prezesa Komitetu Parafialnego, Jana Pietrzaka, twardego Polaka, który nawet w niemieckim areście uczył policję pruską, jak należy wymawiać jego polskie nazwisko („Ich heisse Pietrzak, nicht Picak”) zasłużonego około rozwoju śpiewu polskiego Jana Klupsia, Stanisława Pluskote, Franciszka i Filipa Kaczmarek, Stanisława Marciniaka, Czesława Ciesielskiego, Jana Brzezińskiego, Andrzeja Cieślaka, Rychlewskiego, Piotra Niedziela Biniasia, Fr. Brycha, Fr. Budę, Klauzega, Haufego, Leona Perskiego, Andrzeja Czaję, Wawrzyna Góga, Wiśniewskiego,

Smurę, Szymańskiego, Józefa i Stanisława Zarembów, Józefa Michajłowicza, Stanisława Kaptura, Wawrzyna, Jeske, Koralewskiego, Stanisława Grzesiaka, Stanisława No-

Kościół św. Pawła w dzielnicy berlińskiej Moabit przy ul. Oldenburskiej. (Fotografia nadesłana przez uczestniczkę sąjót moabickich p. S. Górzynską z Szubina).

waka, Bartosza oraz organiste kościoła św. Pawła, Lubierskiego, bardzo zasłużonego około rozwoju śpie-

wu polskiego. Zasłużył się też ogromnie około dobra Polaków w parafii św. Pawła. O. Idzi, Dominikanin, nazwiskiem świeckim Marian Waleczak, który zmarł w 1910 r., później O. Stanisław Potyka. Na wdzięczną pamięć rodaków zasłużyła sobie również działaczka narodowa i katolicka Żelewska, która obaczała czułą opieką chór dzieci polskich przy kościele św. Pawła, przygotowując działawę w języku polskim do Spowiedzi i Komunii św., prowadząc tajne kursy czytania i pisanie polskiego, urządzając i kierując teatrykami, przedstawieniami i jasełkami przez 10 lat w moabickiej Polonii.

Wszyscy ci działacze w dzielnicy moabickiej ratowali dusze polskie od zagłady, przysparzając Kościołowi i Ojczyźnie dzielnych, ofiarnych synów. Niejedni z nich pozostawili w kościele św. Pawła w Berlinie trwałą po sobie pamiątkę: Mikołaj Kaczmarek np. ufundował niegdyś w tym kościele obraz Matki Boskiej Częstochowskiej, przedmiot szczególnego kultu tamtejszych Polaków, do dziś stale przez Polaków w Berlinie pięknie dekorowany żywym kwieciami i adorowany jako cudowny wizerunek Królowej Korony Polskiej.

Tragedia moabicka to tragedia Polaki katolickiej, to głęboki dramat ludu naszego, dla którego polskość i katolicyzm stanowią jedno wielkie, nierozdzielne pojęcie.

(Dalszy ciąg nastąpi).

Do pracy!

Śladem większych miast polskich Stronnictwo Pracy powołało w Bydgoszczy do życia Sekcję Kobiet. O zrozumieniu zadań jakie kobieta ma do spełnienia w życiu społecznym i politycznym kraju, świadczyła liczna frekwencja na zebraniu organizacyjnym. W toku obrad, na wniosek członkini Zarządu Głównego w Warszawie — p. Wandy Bogdanowiczowej, przyjęto jednomyślnie rezolucję, której treść — ze względu na jej doniosłość — podajemy w dalszym brzmieniu:

„Celem naszej pracy będzie dążenie do zapewnienia lepszej przyszłości dziecku i rodzinie, społeczeństwu, Narodowi i ludzkości.

W dążeniu do stabilizacji życia społecznego, pragniemy utrwalenia dokonanych reform społecznych, ekonomicznych i ustrojowych w Polsce.

Stwierdzamy konieczność jak najszybszej odbudowy gospodarczej, wprowadzenia powszechnego dobrobytu przez urzeczywistnienie Trzyletniego Planu Gospodarczego, pełne uprzemysłowienie kraju i postęp techniczny.

Domagamy się podniesienia poziomu życiowego, szybkiej poprawy warunków mieszkaniowych, zdrowotnych i kulturalnych wśród najsłabszych warstw społecznych.

Żądamy zaprowadzenia ładu i praworządności przez skuteczną zwalczanie spekulacji i szkody gospodarczego, drożyzny oraz wszelkich nadużyć władzy, łapownictwa i biurokracji.

Zgodnie z ideologią ruchu chrześcijańskiego — społecznego, w realizacji reformy moralnej, pragniemy oprzeć duchowe odrodzenie człowieka i społeczeństwa polskiego na nieprzemijalnych ideałach religii katolickiej. Walcząc będziemy o umocnienie wpływu Kościoła Katolickiego w Narodzie i o religijne wychowanie dziecka. Dążyć będziemy do urzeczywistnienia zasad i hasła chrześcijańsko-społecznych w życiu prywatnym, społecznym, gospodarczym, kulturalnym i politycznym.

W trosce o przyszłość Polski nawołujemy do zgody i jedności w Narodzie. Żądamy powrotu do ładu wszystkich Polaków, powrotu mężów, synów i braci, powrotu tysięcy rodzin polskich rozproszonych po świecie, których miejsce jest w kraju.

Aby zapobiec groźbie agresji niemieckiej, uniknąć nowej wojny — tej największej klęski, najstraszniejszego niebezpieczeństwa i zagłady ludzkości — popieramy wszelkie koncepcje polityki międzynarodowej i współpracę wszystkich narodów w Organizacji Narodów Zjednoczonych, zmierzającą do utrwalenia światowego pokoju, demokracji i rozbrojenia Niemiec.

W podróży...

W związku ze świętami na pewno większość z nas ma przed sobą jakieś wyjazdy. Trzeba więc pomyśleć o walizce, która jest świadectwem poziomu, estetyki i porządku podróżującej osoby. Nieruszoną niemasz przez kilka miesięcy walczyć należało doprowadzić do stanu estetycznego. Po wytarciu z kurzu przycieramy ją psutą do obuwia, a następnie nadajemy połysk miękkim galankiem. Naróżniki i metalowe okucia często zardzewiały, należy wytrzeć je siemem.

„Odbrazowiona” Ksantypa

Nie zawsze wielki człowiek jest dobrym mężem

Ksantypa przeszła do historii jako kobieta gwałtowna, prędka, kłótniwa, popędliwa, jednym słowem jako kobieta zła. W trakcie jednak modnego „odbrązawiania” postaci historycznych stwierdzono, że przypatrując się bliżej życiu tej kobiety, przy sprawiedliwej ocenie znajdzie się dla niej wiele okoliczności łagodzących.

Sądząc z zachowania się, żona Sokratesa nie należała do tzw. „lepszego towarzystwa” w Atenach, a brak wyższego wykształcenia sprawił, że nie miała żadnego zrozumienia dla wysokiego intelektu swego męża. Bo i skądże, skoro nie mieli go również współcześni Sokratesowi.

Rzemieślnicy nazywali filozofa „zepsuciem” dla młodzieży, którą wstrzymywał od poważnej, praktycznej pracy. Nie zaskarbił sobie też przychylności królów, którym trudno

było zrozumieć mądrość też, głoszonych przez wielkiego syna Grecji.

Sokrates pochodził z niskich warstw społecznych. Nie posiadał żadnego majątku, a mając żonę powinien był właściwie pracować tak, jak każdy biedny Ateńczyk. Zamiast jednak szukać pracy, nie tylko że odmówił stanowiska rządowego, ofiarowanego mu z uwagi na jego zdolności, ale pomimo wyrażonego życzenia ówczesnego króla Archelaosa, nie przyjął również urzędu na dworze królewskim. Toteż w domu jego zapanował niedostatek. Sokrates wprawdzie nie miał nadzwyczajnych wymagań, ale nie każdy, a szczególnie nie każda zgadza się na nędzę, jeśli można mieć dostatek. Zdaniem pani Ksantypy, maś jej wódzł życie zupełnie bez celu i dźiał niejedna, a może i wiele kobiet — podzielałoby to zdanie. Do rozpaczy doprowadzała żonę Sokratesa

niepunctualność męża. Ksantypa uważała go za włóczęgę i zbijobruka, gdyż rzeczywiście włóczył się niestannie po ulicach, zatrzymując przechodniów, z którymi rozpoczynał długie, niekończące się wprost dysputy. Chodził do warsztatów rzemieślników, aby ich nauczać, odwiedzał również „złota młodzież” ateńska, aby z nią filozofował. Było to bez wątpienia piękne i dobre, ale mało jest — przynajmniej sama — i obecnie kobiet takich, którym by się podobna postępowanie męża podobało. I kto wie, możeby niejedna z nas więcej jeszcze trzymała się, niż ostawiona Ksantypa. A że Ksantypa pomimo swej ścisłości i popędliwości kochała szczerze swego męża, dowiódł tego najlepiej po jego zgonie, umierając wkrótce z żalu i rozpacz.

Z szerokiego świata

Rząd holenderski podał do wiadomości, iż 12 tys. kobiet z Indonezji, Azji, Chin i Europy, które miały wyjechać ze swymi narzeczonymi jako polskimi, repatriowanymi z Jawy, pozostało na miejscu. Japończycy zaś, którzy posłużyli kobiety europejskie lub inne, nie choć bez żon wracają do swego kraju.

Do Polski wróciła grupa 19 pielęgniarek, stypendystek UNRRA, pochodzących ze wszystkich większych ośrodków pielęgniarskich w Polsce. Brały one również udział w 5-miesięcznym kursie doszkolenia zawodowego w Nowym Jorku, wraz z pielęgniarkami oświatowymi, włoskimi i chińskimi.

Rząd francuski w uznaniu zasług panny Knight, obecnej p. Smith, żony podporucznika brytyjskiej marynarki królewskiej, przyznał jej Croix de Guerre, a król Jerzy VI nadał M. B. E. — (medal brytyjskiego Imperium. — Nieposorna Margerita Knight była najbardziej aktywną agentką Inteligence Service (brytyjskiego wywiadu) na terenie Francji w czasie okupacji niemieckiej.

Angielski Związek Piłkarski w trosce o odrębność kobiecą, założył klub piłkarski wypożyczania boisk klubom kobiecym, na kobiece mecze piłkarskie.

Z kroniki krajowej

W związku z dającym się ciągle jeszcze odczuwać brakiem osobnych pomieszczeń dla noworodków i dzieci, w szpitalach i zakładach położniczych, M.in. Zdrowia w trosce o podniesienie zdrowotności wydało okólnik, w którym poleca utworzenie oddzielnych sal dla dzieci i to, w przeciagu najbliższych sześciu miesięcy. W tym celu przewidziano jest udzielenie przez Ministerstwo specjalnych subwencji.

Wydział Opieki nad Matką i Dzieckiem przy M.in. Zdrowia projektuje zorganizowanie wczasów dla półtora miliona dzieci, którym zapewni się należytą opiekę lekarską i higieniczną.

W tym celu organizacje chcąca urządzać kolonie letnie, winny zgłosić w Ministerstwie Zdrowia wykaz miejscowości przewidzianych na wczasy.

Wytworność kobiety

Posiadanie kilku ładnych, bezpretensjonalnych bluzeczek, będących niezbędnym atrybutem kosztownej sprawni, że będziemy wyglądały zawsze inaczej, zawsze świeżo i wdzięcznie.

Słomkowy budżet nie pozwala kobiecie pracującej na sprawienie sobie wielu sukienek. Ubiorom najczystszy i najszersze zastosowanie — strojem uniwersalnym, jest dobrze skrojony kostium. Obecna jego linia o

charakterze smokingowym (na rysunku) nadaje kobiecie dużo wytworności.

Coś niecoś o kwiatach

Z pierwszym ciepłym powiewem wiosny myśl nasza kieruje się w stronę zielonego świata, który na nowo się odradza. Jeszcze śnieg gdzieś niedługo pokrywa ziemię, jeszcze mroźny wiatr zawiewa, a już w bardziej nasłonecznionych miejscach podnoszą się nieśmiało pierwsze śnieżki, pierwiosnki, krokusy, sasanki, by za tydzień, — dwa, zbudzić fiołki, hiacynty, tulipany i narcyzy.

Nie wszystkie posiadamy własny ogródek. Większość z nas musi zadowolić się balkonem, względnie kilku roślinami doniczkowymi, stawianymi na parapecie okna. Staranne pielęgnowanie roślin pokojowych sprawia, że możemy doczekać się prawdziwego bogactwa kwiatów, które będą ozdobą wnętrza mieszkania.

Marzec jest porą przesadzania roślin pokojowych. Trzeba nam pamiętać, by sadzić je w ziemię inspektową, bogatą w substancje potrzebne roślinom.

Kwiaty nie lubią zmiany miejsca, dlatego nie należy doniczek przestawiać. Asparagus i paprocie najlepiej czują się w miejscach widnych. Pamiętać należy, że kwiaty doniczkowe nie lubią suszy, ale niszczą je też nadmierna wilgoć. Podlewaj je trzeba tak, by woda nie padała na pączki kwiatowe, gdyż powoduje to ich zanik. Chcąc przyspieszyć zakwitnięcie hiacyntów i tulipanów przemieszaj je do pomieszczenia o

temperaturze 18—20 stopni Celsjusza.

Cięte kwiaty należy chronić przed promieniami słońca, dla przedłużenia ich świeżości dodajemy do wody kawałek węgla drzewnego, obcinamy gnijące łodygi i rozkładujemy je swobodnie w wazonach. Świeże kwiaty w mieszkaniu przyczyniają się w dużej mierze do naszego dobrego samopoczucia.

O czym każda z nas wiedzieć powinna

Pamiętajmy, że zasadą dobrego smaku jest umiarkowanie. Unikajmy przeładowania, obwieszania się prawdziwą, czy sztuczną biżuterią, wpinania we włosy kwiatków i krzyzących swą barwą wstążeczek. Pachnie to nie tylko prowincją, ale świadczy o zupełnej ignorancji pani w dziedzinie stroju, a nawet dowodzi braku samokrytycyzmu. Utrzymanie w odpowiednim tonie kapelusza, bucików, rękawiczek i torebki (w kształcie koperty) będzie zharmonizowaniem całości, świadczącym o naszym dobrym smaku.

AFORYZMY:

Jeśli możesz, śmieję się zawsze, to tanie lekarstwo. Wesołość jest filozofią niedość zrozumianą, jest słoneczną stroną masekże imienia.

Wiosna

...Ta sama serca poją się rozkoszą
I wiecznie snują nie tej samej przędzy...
A jednak jasność jutrzeźni, wdzięk wiosny,
Ziemia i morze i niebios sklepienie,
Młodość, tęsknota i zachwyty miłosny,
Rozkosz i boleść, walka i zwątpienie,
I każda śpiewna kochanków rozmowa —
Wiecznie jest nowa!

Przedświąteczne porządki

Przystępując do gruntownych porządków, przynajmniej na dwa tygodnie przed świętami, zdejmujemy firanki, portiere, dywany i dywaniki, makatki i makateczki by wytrzeć je dokładnie na dworze. Wynosimy również na słońce naszą pościel. Otwieramy okna, szczołką owiniętą flanelową ścierką zdejmujemy ze ścian i sufitów pajęczynę. Czyścimy rami obrazów, myjemy okna, drzwi i piece, odkurzamy półki w szafach i szafeczkach, segregujemy odzież zimową, którą wietrzymy i oczyszczoną układamy osobno do torby, z bezpieczając ją przed molami. Brudną bieliznę, firany, serwety i serwetki odkładamy do prania. Wreszcie myjemy podłogę, pastujemy i froterujemy, by nabrała pożądanego połysku. Chcemy, by mieszkanie nasze było godne Świąt Wielkanocnych.

Nie od rzeczy będzie, jeśli podamy kilka wskazówek o których koniecznie musimy pamiętać przy robieniu porządków świątecznych. A więc:

Lustra myje się kredą ze spirytem lub wilgotnym popiołem z papierosów. Zapstrzone meble, rami obrazów czyści się sokiem z utartej cebuli. Brud z ram złożonych zwilża się octem i spłukuje zimną wodą. Klamki — kredą rozrobioną z wodą ze spirytem lub amoniakiem. Dla nadania polskemu meblom należy natrzeć drzewo spirytem (1 l) zmiesz z 1/4 l oliwy i wypolerować suchą flanelką. Matowe meble poddaje się woskiem, rozpuszczonym w benzynie i mocno szcztokuje. Obite pluszem lub materiałem meble odświeżyć można, maczając szcztok w wodzie, do której dodajemy salkiaku. Amoniak przywraca wyblakłym kolorom ich pierwotną świeżość barw. Dywany po wytrześciu posypuje się trocinami drzewnymi, umocnionymi w benzynie. Wycierać nimi mocno dywan, który następnie trzeba wyszcztokować i wytrzeć, a będzie jak nowy. Można go czyścić również kwasną kapustą.

Kalendarzyk

Sroda, 26 marca 1947 r.
Katolicki: Teodora
Słowiański: Tworzymierza

BYDGOSZCZ

Oddział miejscowy dla prenumery i ogłoszeń: Jagiellońska 2 (Pod Arkadami, tel. 24-20)

(a) Zarząd Zw. Zaw. Rob. i Prac. Przem. Spoż. Oddział w Bydgoszczy zawiadamia, że 30 bm. o g. 14 w Domu Izby Rzem. odbędzie się zebranie czeladzi piekarskiej. Ze względu na ważność obrad uprasza się o liczne i punktualne przybycie.

(a) Uwaga kolarze! Dziś o g. 19.30 w lokalu Resuray Kupieckiej odbędzie się miesięczne zebranie BTC. Zebranie Zarz. o godzinie wcześniej. Uprasza się o liczne i punktualne przybycie.

(a) Koło Przyjaciół Harcerzy przy I lotniczej drużynie harcerskiej im. Staszica wzywają do Domu Harcerza (ul. Libelta 8) zebranie, na które zaprasza sympatyków. Zebranie odbędzie się w czwartek, 27 bm. o g. 19.

(a) Interesujący odczyt w Tow. Przyj. Polsko-Radz. nt. „Opieka nad człowiekiem w ZSRR” wygłosi dr Pankowa w dniu 27 bm. w lokalu przy Al. 1 Maja 46 o g. 19-tej. Prelegentka mówić będzie o socjalnych stosunkach i opiece, spot. w czasach caratu i dzisiejszych. Po odczyt koncert wykonany przez członków Tow. i żołnierzy radz.

(a) KKS „Brda”. Trening wszystkich piłkarzy odbędzie się w czwartek 27 bm. o g. 17 na boisku im. świtały, a w razie niepogody — w sali gimnastycznej. Zebranie wszystkich piłkarzy w piątek 28 bm. o g. 18 w sekretariacie Klubu. Treningi sekcji bokserskiej odbywają się w poniedziałki, środy i piątki od g. 18 w stołówce przy ul. Zygm. Augusta.

(a) Oczterdziestogodzinna adoracja Najśw. Sakramentu w kościele św. Trójcy odbędzie się w czwartek, 27 bm. w piątek i w sobotę 29 bm. Wystawienie Najśw. Sakramentu o godz. 6. Msze św. o godzinie 6, 15, 7, 8 i suma o godzinie 9. Nieszpory z kazaniem i procesją o godz. 18.30. Okazja do spowiedzi św. od godz. 6 i codz. od g. 15.30 do 20

Dziś Sroda Literacka

(a) Dziś o g. 19 w Pom. Domu Sztuki odbędzie się 56-ta z rzędu „sroda literacka” urządzona staraniem Klubu Literacko-Artystycznego w Bydgoszczy. Prelegentem będzie czołowy krytyk naszej literatury i znany uczyony, prof. Karol W Zawodziński, który wygłosi odczyt o twórczości Józefa Ignacego Kraszewskiego pt. „Współczesność Kraszewskiego”.

Konferencja prezesów BYDGOSZCZ (re). W sali MRN odbyło się pierwsze zebranie konferencji prezesów. Przewodniczył wicestarosta Krawczewski.

Po przeczytaniu i przyjęciu protokołu z zebrania organizacyjnego p. przewodniczący szczegółowo wypunktował zadania i cele „konferencji prezesów”. W powstałej dyskusji not. Janicki podkreślił konieczność posiadania własnego biura. Propozycja powyższa została poparta przez not. dra Nieduszyńskiego, p. Korycką, p. Jagiellońskiego i innych. Wiceprezydent miasta W. Styczeń wezwał poszczególne organizacje do ścisłej współpracy, a p. Kaliski poruszył sprawę zalegalizowania organizacji oraz współpracy z prasą.

Na wniosek mgr Esmana zebrani wybrali czterech członków, mających przygotować regulamin pracy. W skład tej komisji weszli: not. Janicki — przewodn., dr Nieduszyński, Garstecki i wicestarosta Krawczewski jako członkowie. Z kolei wiceprez. Styczeń przedstawił zebranym sprawę ekshumacji pomordowanych przez Niemców. Społeczeństwo musi zainteresować się tą sprawą, gdyż oprócz pracy komitetu potrzebne są jeszcze środki pieniężne na prace wykopaliskowe w Fordonie i trumny (około 1000). Po zainicjowaniu doraźnej zbiórki pieniężnej przez not. Janickiego, który złożył 800 zł zebrane ogółem 4,200 zł.

Członkowie bandy „kpt. Jędrusia”

na ławie oskarżonych

BYDGOSZCZ (tm). Przed Sądem Okręgowym w postępowaniu doraźnym odbyła się rozprawa przedwiośnie pięciu członkom nielegalnej organizacji podszywającej się pod AK i grasującej na terenie pow. wyrzyckiego pod dowództwem „kapitana Jędrusia”.

Banda według zeznań ujętych członków dążyła do zmiany ustroju naszego kraju. Organizacja ta liczyła ponad 30 członków. W lipcu ub. roku została ona rozbita, część jej członków zginęła w potyczce z milicją a pięciu ujętych, stanęło swego czasu przed Ref. Sądem Wojsk. gdzie skazani zostali na kary od 3 do 10 lat więzienia. Skazanymi byli: Jan Brandt, L. Baron obaj zam. w Dźwierżynie (pow. Wyrzyk), T. Smaruj zam. w Bydgoszczy, ul. Jagiellońska 9, A. Jankowski, ul. Jagiellońska 107 i Fl. Richter, Bydgoszcz, ul. Polanka 4. Wymienieni członkowie skazani zostali przez

Sąd Wojsk. za przynależność do nielegalnej organizacji.

Przed Sądem Okręgowym odpowiadał oni obecnie za dokonywanie napadów rabunkowych z bronią w ręku. Oskarżeni podczas śledztwa i przed Sądem Wojsk. przyznali się do zarzucanych im przestępstw. Przed

Sądem Okr. zaprzeczyli, by dokonywali przestępstw zarzucanych im aktem oskarżenia. Twierdzili natomiast, że do organizacji należeli tylko dlatego, gdyż grożono im śmiercią. Na okoliczność dokonanych przez nich przestępstw Sąd przestuchał pokrzywdzonych, którzy potwierdzili fakty dokonywanych napadów wśród oskarżonych nie rozpoznali żadnego z napastników. W chwili zamknięcia numeru rozprawa trwa. Wyrok podamy jutro.

Związki Zawodowe zapowiadają kontrolę sklepów

BYDGOSZCZ (wj). W najbliższych dniach ruszą na miasto ekipy złożone z członków Związków Zawodowych, których zadaniem będzie przeprowadzanie kontroli cen w sklepach. Omówieniu szczegółów tej akcji poświęcone było zebranie przewodniczących Rad Zakładowych w sali OKZZ, Sędzia Hermann udzielił wskazówek, jak należy przeprowadzić kontrolę, aby przyniosła ona

spodziewany skutek. Należy być przy wykonywaniu swych czynności precyzyjnym i uprzejmym, ale stanowczym. Należy sprawdzać faktury oraz, czy zakupiony towar jest sprzedawany po ustalonych cenach z zachowaniem określonej marży zarobkowej, względnie czy przypadkiem towar ten nie jest przechowywany. Mówiąc o marżach zarobkowych sędzia Hermann nie mógł podać konkretnych procentów, odwołując się jedynie do zwyczaju i, określając marżę ogólnie w granicach od 15 do 30 procent. Komisje kontrolne mają zwrócić uwagę na handel fałszywkowy. Kupiec powinien zaopatrzyć się bowiem w towar w hurtowni i posiadać jej rachunek. Ponieważ sędzia Hermann przytoczył w swej „lekcji” przykład z odcinka uposażeń, można wnioskować, że komisje będą mogły sprawdzać, czy zbyt wysokie uposażenia nie obciążają kalkulacji. Wreszcie sędzia Hermann kazał zwrócić baczną uwagę na różne koszty handlowe, a przede wszystkim koszty transportu towarów.

Kontrola dotyczyć ma w równej mierze sektora państwowego, spółdzielczego i prywatnego. Na zakończenie zebrania uchwalili rezolucję, w której zwracają się do władz centralnych z apelem o generalne uregulowanie kwestii cen dla całej Polski, ponieważ ośrodki dyspozycyjne cen leżą poza granicami naszego województwa i świat pracy wojew. Pomorskiego nie ma na nie wpływu.

Wysepka św. Barbary pod wodą

Rozmiary powodzi i poziom wody w Brdzie bydgoszczanie zwykli mierzyć... wysepka św. Barbary w pobliżu kościoła farnego. W ub. niedziele wysepka zniknęła pod wodą, w poniedziałek część jej wyłoniła się znów z wody, a wczoraj około godz. 16 z wysepki św. Barbary sterczały tylko nagie drzewa.

ZAPROWIZACJI

Wydz. Apr. i Handlu m. Bydg. wzywa kupców prowadzących p-kty rozdz. do odebrania w dniu 26 bm. w referacie kontroli zalegalizowanych wywieszek pt. „Tu się rejestruje karty żywnościowe”. Jednocześnie Ref. Kontr. wyjaśnia, że kupcy prowadzący p-kty rozdz. są zobowiązani do rejestrowania wszystkich kategorii kart żywn. wyd. przez tut. Wydział.

Wydz. Apr. i Handlu m. Bydg. podaje do wiad. sklepom mlecznobiwałowym i sklepom spoż. rozprowadzającym mleko i jego przetwory że stosownie do rozp. Min. Op. Społecznej wszystkie sklepy rozprow. mleko powinny mieć wywieszki z napisem zawierającym wyrazy „mleko pełne” oraz określić procent tłuszczu zawartego w mleku. Zaznacza się, że mleko pełne przeznaczone do sprzedaży powinno zawierać

tłuszczu co najmniej 3%. Ponadto przetwory mleczne znajdujące się w sprzedaży powinny być opakowane w czysty papier pergaminowy i zaopatrzone w etykiety z nast. danymi: nazwę gat. produktu, firmę przedsiębior. produk. lub opakowującego i jego siedzibę oraz procent zaw. tłuszczu. Wszyscy niestosujący się do rozporządzenia będą pociągani do odpowiedzialności karno-adm.

(a) Rejonowa Centr. Apr. w Bydgoszczy podaje do wiadomości zakładom pracy aprowidowanym przez siebie, że przy rejestr. kart żywnościowych na m. kwiecień br. należy wycinać pierwszy odc. rejestr. Na podstawie przedstawionych RCA rozliczeń zarejestr. odcinków nr 1 zakłady pracy będą otrzymywały należne dla ich pracowników art. żywnościowe. Na terenie miast wydzienionych, tj. w Bydgoszczy, Inowrocławiu, Toruniu, Grudziądzu i Wlo-

clawku, prac. zakł. pracy aprowidowanym przez RCA celem otrzymania przydziałów chleba winni zarejestrować odcinek nr 2 jak dotychczas u piekarzy, którzy zaopatrzą ich w chleb przydziałowy. W miastach niewydzienionych i pow. prac. zakł. pracy aprowidowanych przez RCA będą otrzymywali chleb w konsumach znajdujących się w zakł. pracy wżgl. w piekarniach wskazanych przez zakłady pracy.

Bydgoszcz jest ofiarna

(Iza) Odezwa Kom. Uczczenia Ofiar Mordów Hitlerowskich wydana do społeczeństwa bydgoskiego, w związku z mającą się odbyć największą w Europie ekshumacją w „Dolinie śmierci” pod Bydgoszczą, nie pozostała bez echa. Dzięki ofiarności tak indywidualnych mieszkań-

ców, jak i zakładów pracy na terenie miasta, zostanie zakupionych 200 trumien oraz pokryje się koszta związane z akcją ekshumacyjną.

Dotychczas ufundowano 25 trumien. Ofiary złożyli: L. Sjudziński — 2.500 zł, fabryka cukierków „Danuta” — 5.725 zł, BSS — 5.725 zł, f-a „Drogomost” — 5.725 zł, f-a Bukat — 1.145 zł, E. Treichel — 1.145 zł, Państw. Fabr. Skóry — 1.145 zł, B-cia Matecy — 1.145 zł, f-a „Jupiter” — 1.145 zł, Z. Lewandowski — 500 zł, dyr. Węglorz — 500 zł, Wozniak — 300 zł, A. Kijliński — 500 zł, M. Majewski — 200 zł, Lenkowski — 100 zł, Cz. Gus — 100 zł.

Dalsze ofiary składać można na ręce przewodn. podsekcji fundacji trumien p. budown. Sobiesińskiego (Pod Blankami 16).

Dziś kulminacja

BYDGOSZCZ (a). Na odcinku woj. Pomorskiego zauważono dnia 25 bm. podnoszenie się stanu wody na Wiśle. W Toruniu o godz. 12 poziom wody osiągnął 8,40 m. Cała szerokość Wisły płynie kra. 26 bm. spodziewana jest kulminacja fali w Toruniu przy stanie 9 metrów.

Z notatnika reporterów

(fe) Podczas pobytu w Dyrekcji Centralnej Budowlanych przy ul. Marszałka Focha 4 okradziono p. J. Grochowskiego z dokumentów i 600 zł gotówki.

(fe) Nieznani sprawcy dokonali kradzieży garderoby na szkole p. Łabowskiej sam. przy Al. 1 Maja.

Pobór rocznika 1926

Na podstawie zarządzenia Ministra Obrony Narodowej z dnia 3 marca 1947 roku ogłaszam plan poboru rocznika 1926. Poborowi podlegają: mężczyźni rocznika 1926, którzy dotychczas nie służyli w Wojsku Polskim, ochotnicy rocznika 1927, 1928 i 1929, którzy złożyli do RKU wżgl. złożyli w czasie poboru podanie o przyjęcie ich do służby wojsk. Do podania należy dołączyć: własnoręcznie napisany życiorys, akt urodzenia (wyciąg z aktu urodzenia), poświadczenie obywatelstwa polskiego, ostatnie świadectwo szkolne, zaświadczenie o niekaralności, zaświadczenie posiadane go zawodni, pisemne zezwolenie rodziców, lub opiekunów na wstąpienie do służby wojskowej.

Plan stawianictwa. Mężczyźni zamieszkałi na terenie m. Bydgoszczy, urodzeni w r. 1926 stawiają się o godz. 8 w lokalu Kom. Pob. w gmachu restauracji rzeźni miejskiej, przy ul. Jagiellońskiej 41 w nast. alfabetycznym porządku: A—B dn. 9. 4. 1947, C—D dnja 10. 4., E F i G dnja 11. 4., H, I i J 12. 4., K—Kl 14. 4., Km—Kz 15. 4. L i M 16. 4., N, O i P 17. 4. R — 18. 4., S — 19. 4., T—So — 21. 4., Sp—Sz — 22. 4., T, U, V i W — 23. 4., X, Y i Z — 24. 4.

Wszyscy podlegający powołaniu w myśl pkt. 1 nin. zarząd., którzy z powodu choroby, lub bardzo ważnych przyczyn nie stawili się w oznaczonym terminie przed kom. poborową, winni zgłosić się w dodatkowym terminie dnia 29 kwietnia 1947 r. o g. 8 w gmachu restauracji rzeźni miejskiej, ul. Jagiellońska 41. Podlegający powołaniu powinni posiadać dowód tożsamości i wszelkie inne posiadane dokumenty polskie, na podstawie których będzie można ustalić datę urodzenia, właściwe obywatelstwo, wykształcenie i zawód cywilny. Uchylający się od poboru i wcielenia zostanie pociągnięty do odpowiedzialności w myśl obowiązujących przepisów karnych.

Rejonowy Komendant Uzupełnień (—) Szychowski por. Na podstawie dekretu z dnia 12. 11. 46 r. o poborze rekruta na rok 1947 (Dz. Urz. RP nr 64, poz. 356) w porozumieniu z Ministrem Adm. Publ. i Ministrem Ziem Odzysk. zarządzono przeprowadzenie poboru mężczyzn ur. w r. 1926, oraz ochotników urodzonych w r. 1927, 1928 i

1929, w terminie od 9. 4. do 30. 4. 47 r. Poborowi i ochotnicy uznani przez komisję poborową za zdolnych do czynnej służby wojsk w maju, lipcu i wrześniu br. Odroczenia 1 rok uzyskać mogą: uczniowie ostatniej klasy gimn. (szkół zaw.) oraz skróconych kursów 3 i 4 kl., uczniowie wszystkich klas lic. i skróconych kursów 1 i 2 klasy lic. oraz słuchacze kursów nauczyc., uczniowie ostatniej kl. gimn. leśnych o 2 i 3-letnim zakresie nauki, słuchacze wyższych zakł. nauk., nauczyciele szkół powsz. i średnich, uczniowie 2-letnich szkół rzemieślniczych, odbywających ostatni rok nauki, słuchacze 1-rocznego kursu przysp. budowl., wychowankowie 3-letn. hufców budowl. „Świt”, traktorzyści, zatrudnieni w PPT i MR, górnicy, zatrudnieni w przemyśle węgl., pracujący pod ziemią, jedyni żywciele rodzin i jedyni właściciele gospodarstw rolnych. Nie będą powołani do czynnej służby wojskowej: członkowie MO, funkcjonariusze BP, duchowni i zakonnicy prawnie uznanych wyznań. Po zakończeniu poboru rocznika 1926, komisje poborowe w tym samym składzie, przeprowadzą w terminie od 10 maja do 10 czerwca br. rejestrację mężczyzn, ur. w roku 1927.

PRETARG NIEOGRANICZONY

Starostwo Powiatowe Jarocińskie — Powiatowy Zarząd Drogowy w Jarocińcu, ul. 3-go Maja 11 ogłasza przetarg nieograniczony na montaż dwu przesł... Starostwo Powiatowe Jarocińskie — Powiatowy Zarząd Drogowy zastrzega sobie prawo wyboru dowolnego oferenta...

Jarocin, dnia 19 marca 1947 r. Nr D. M. X/7 — 8/45 Starosta Powiatowy (—) Kaczmarek

KUPNO

Wielną owczą, surową kupuje i zamieniam. Placę najwyższe ceny. „Wielna”, Bydgoszcz 3-go Maja 22, telefon 3732. Odpady celulozowe zakupuje Gdynska Wytwórnia Pasów Transmisyjnych, Gdynia, Świętojańska 75. Foto-Labor Bydgoszcz, Al. 1 Maja 22, kupuje aparaty fotograficzne, Contaxy, Leica, Retny oraz sprzęt i materiały fotograficzne. Dobrze płaci. Maszynę do szycia drutem in-

Kupuję taffy (jedwabie) na parasole — różne desenie. Zygmunta Parzysza Bydgoszcz, Al. 1 Maja 13, skład parasol. (9366)

Kupuję futro, najchętniej karakulu. Oferty IKP, Bydgoszcz „9369”.

Wosk pszczeliny kupuje St. Szukalski Bydgoszcz, Dworcowa 8. (0524)

SPRZEDAŻ

Koszule krawaty i szale marki „Krawat Polski” poleca po cenach fabrycznych Wytwórnia Krawatów, Koszul i Szali Edward Krysiak. Łódź Piotrkowska 136. (2025r)

Bieliznę damską w dużym wyborze poleca Zofia Serafinowicz Łódź, Nowomiejska 4. (2600r)

Samochód reklamowy Chevrolet 6 rejestrowany 1 1/2 t. po remoncie na chodzie do sprzedania. Spółdzielnia Mleczarsko-Jajczarska — Szamocin, pow. Chodzież. (0646r)

Skórgumy po cenach hurtowych różne gatunki i grubości wysyłam za zaliczeniem. „Reklama” Łódź, Piotrkowska 46, Wzory na żądanie. (0522)

Eleganckie tanie obuwie za: stępcze, walizki, torebki, pantofle domowe poleca „Pierwsze Źródło Zakupu”, Piotrkowska 142, Łódź. (0618)

UWAGA — tylko hurtowo skórgumy 3 mm 4 mm i 5 mm, kauczuk do korków i skór, glazurę bezbarwną, proszki atramentowe i kleje do detek kupisz najtaniej! L. Roźniński Łódź, Piotrkowska 31, w piątdorzu. tel. 216-57. (0177)

Victoria — klej kauczukowy do detek po cenach fabrycznych wysyła za zaliczeniem „Reklama” Łódź, Piotrkowska 46. (0461r)

KAPELUSZE, kapeliny, stożki w dużym wyborze Zenon Makówka, Łódź, Piotrkowska 82. (0615)

UWAGA! Urzędy! Instytucje! Przedsiębiorstwa! Maszyny do księgowania i liczenia „Astra” jako specjalność, oraz inne liczące i piszące naprawia fachowo dypl. specjalista maszyn do księgowania, przebudowa maszyn do pisania na układ polski, orzy większej ilości na bardzo dogodnych warunkach. E. Kamiński, Bydgoszcz, Aleje 1 Maja 25. Tel. 32-85. (0535)

WSZELKIE przybory młyńskie oraz artykuły techniczne poleca M. Wiktorowicz Łódź, Południowa 21, tel. 212-19. (0441r)

Centrala Zaopatrzenia i Zbytu Zrzeszeń Prywatnego Przemysłu Okręgu Łódzkiego

Sp. z o. o. Łódź, ul. Zachodnia nr 52, telef. 176-99

Zawiadamia, że został uruchomiony

Skład konsygnac. Nr 1

przy ul. 6-go Sierpnia nr 2, telef. 278-29

dla sprzedaży artykułów włókienniczych, produkcji prywatnego przemysłu tkackiego.

dziewiarskiego, pończoszniczego, konfekcyjnego

Sprzedaj tylko kupcom, zrzeszonym w Związku Kupców i zamiejscowym hurtownikom

BLAZKI z wosami do skórszytów, wsuwki stalowe do wiosów „SENORITA” poleca Wytwórnia galant., Łódź, Zachodnia 47. (0609)

Psa wilczura sprzedam. Bydgoszcz, ul. Sieradzka 39/1. (9361)

„Victoria Z” najwyższej jakości, szybko schnący, kauczukowy klej do detek. Ceny konkurencyjne. Wytwórnia Chemiczna, Włocławek, Kościuszki 13. (0685r)

Krawaty dostarczam do sklepów, proszę żądać wzorów i cenników. Przedstawiciel firmy „Va” na okręg poznański, pomorski i pomorski zachodni. Bydgoszcz, skrytka pocztowa nr 58. (9370)

Sklep papieżniczy na Wybrzeżu — kilka działów — duże dostawy do biur — odstąpię Oferty tylko poważnych reflektantów IKP, Gdynia „Przyszłość”. (0695r)

RÓŻNE

Świeży krem „Capri” Do nabycia we wszystkich drogeriach. (5095r)

Przedstawiciel zaprowadzony branży spożywczej kosmetycznej galanterijnej drogerijnej szuka zastępcy na Górny, Dolny Śląsk Oferty „PAR” Poznań Retajczaka 7, pod „3,831”. (0605r)

Piegi, żółte plamy, opalenizna, usuwania Krem Do nabycia w drogeriach. (0373r)

Fotografie agrobkowe (porcelanowe) wykonuje „EL-CHA-FILM”, Warszawa, Je.ozolimskie 27. Prowincje formujemy listownie. (2902r)

Gospodarstwo 150 mórg w Grucznie, pow. Świecie oddam w dzierżawę od zaraz. Zgłoszenia Bydgoszcz, 20 Stycznia 23/9. (9371)

Domy — wille — place — gospodarstwa poleca — poszukuje dalszych zleceń „Cepos”, Bydgoszcz, Dworcowa 9. (0694r)

Pensjonat w borach Tucholskich oddam korzystnie. Kuzimska, Zbiżka, powiat Wągrowiec. (0702r)

Wydzierżawie piekarnię z powodu choroby. Oferty do IKP, Bydgoszcz pod „699”. (0699r)

PRACA

Radiotechnik, siła samodzielną potrzebną zaraz. Zgłoszenia „PAR”, Poznań, Retajczaka 7 pod „3,1006”. (0651r)

Kwintet salono-dancingowy, obszerny repertuar poszukuje placówki od świąt wielkanocnych. Oferty kierować IKP, Bydgoszcz „667”. (0667r)

Młynarz monter poszukuje posady jako kierownik. Wykonuje wszelkie remonty Okolice obojętne Oferty do IKP Bydgoszcz pod „Młyn”. (0641r)

Poszukujemy dobrego fachowca zegarmistrza, najchętniej z rodziną za dobrego wynagrodzeniem od natychmiast. Szczecin, Krasieńskiego 5. Warsztat zegarmistrzowski, Andruszko i Ska. (0680r)

Poszukujemy od 1. 4. 47 r. na Zespół Chrośnino, pow. Biłogard, stacja kolejowa i poczta Świdwin: 4 kowali, 4 kolarzy, 2 karbowych 2 szwajcarów, 1 owczarza, 15 fernali — wszystkich z posyilkami. (0685)

Potrzebny zastępca kierownika tartaku objazdowego z mianowaniem surówka. Zgłoszenia osobiste sekretariat OZPW, Nakło, ul. Ks. Skargi 11. (9367)

Poszukujemy chemików i laborantów. Zgłoszenia do Państwowego Zjednoczenia Przemysłu Konserwowego Bydgoszcz, ul. Maks. Piotrowskiego 12/14. (0690r)

Pomoc domowa potrzebna natychmiast. Adres Bydgoszcz, IKP, Marsz. Focha 20. (0693r)

Mydlarz, fachowiec może się zgłosić „Bugat”, Bydgoszcz, Chocimska 26. (9377)

Majątek Państwowy Bączek poczta Skarszewy potrzebuje natychmiast pomocnika gorzelniczego, kilkoletnia praktyka, dobre świadectwa. Dobry fachowiec od lipca może zająć kierownicze stanowisko. (0698r)

PRETARG

Gromada Tupadły, Gmina Kruszwica, pow. Inowrocław ogłasza przetarg na wydzierżawienie plantacji warzywno-owocowej, położonej w Tupadłach, gmina Kruszwica, pow. Inowrocław o obszarze 16 ha na dzień 11 kwietnia 1947 r. godz. 12-ta w Zarządzie Gminnym w Kruszwicy.

Reflektanci zechcą złożyć oferty na piśmie za złożeniem wadium w wysokości 5% od oferowanej sumy w kasie Zarządu Gminnego w Kruszwicy, zwrotnego natychmiast po przetargu w razie nie akceptowania oferty.

Plantacje można oglądać co dzień za wyjątkiem świąt w czasie od 1. 4. 1947 r. do dnia przetargu po uprzednim porozumieniu się z sołtysiem gromady Tupadły.

Właściciel zastrzega sobie prawo wyboru dzierżawcy. Za Zarząd Gminny w Kruszwicy Wójt: (B. Mikołajczak) 0696r

POSZUKIWANIA

Kaługa. Ktokolwiek wiedziałby o losie Kolasy Bronisława lub Kowalewskiego Bronisława z Nowogródka, przebywających na robotach w Kałudze Rosji w latach 1944—45, proszę jest przez rodziców o wiadomość. Władysław Kolasa — Dywity, Olsztyn. (0594)

Marian Szydełko poszukuje matki Elżbiety Szydełko, zamieszkałej Hołodówku pow. Rudki. Olekszyn, pow. Gniezno. (0691r)

Walczyńskiego Józefa, syna Adama, lat 59 ze wsi Rogoźno, pow. i woj. Stanisławów poszukuje syn Adam, zamieszkały we wsi Śwież, pow. Nieszawa, gm. i poczta Piotrków Kuj. (0703r)

ZGUBY

Zegarek damski złoty Tissot zgubiono 25 marca — Bydgoszcz, Stepowa róg Głowackiego. Uczciwy znalazca proszony zwrot za wynagrodzeniem. Bydgoszcz, Łokietka 1/2. (9375)

UNIWAŻNIENIA

Uniważniam zgubione następujące dokumenty: kartę rejestracyjną, wydaną przez RKU Szczecinek legitymację służbową MO, arbeitskarte. Ziemiński Henryk, Świerczyna. (0701r)

Uniważniam dowód osobisty na nazwisko Pałkowski Jan, Kalisz Nowy, woj. szczecińskie, ul. Człuchowska 1. (0700r)

ZAMIANY

Samochód ciężarowy GMC, 3-tonowy na chodzie zamienię na sanitarne krytą w bardzo dobrym stanie albo kupię. Oferty IKP Grudziądz pod nr „3”. (0636r)

Mieszkanie 4 pokojowe, łazienka, Śródmieście Bydgoszczy, zamienię na 2 pokojowe Bydgoszcz lub Poznań Oferty IKP, Bydgoszcz „9365”. (9365)

POKOJE

Samotna poszukuje pokoju umeblowanego. Wiadomość firma „Halma” Bydgoszcz, Zduny 14/16. (9334)

MATRYMONIALNE

Chcesz zastąpić mi matkę? Mam 10 miesięcy — tatuś 48 lat — na stanowisku — Wybrzeże. Oferty IKP, Bydgoszcz pod „Dantusia”. (0673r)

Starszy pan, separar, pragnący ciepła domowego, pozna panią, wykształconą, przystojną, posiadającą w Gdyni mieszkanie, lat 37 do 45, której pragnie stworzyć bez troski życie. Cel matrymonialny. Oferty możliwie z fotografią postrzeżenie, za okazaniem legitymacji nr 411175, Sopot. (0416r)

Inteligentny, przystojny, 36, stanowisko, mieszkanie umeblowane Gdynia, materialnie niezależny, przemysłowiec wykształcenie ogólne i techniczne, energiczny, pozna celem stworzenia rodziny i własnego przedsiębiorstwa panią podobnych walorach, muzykalną, łagodnego lecz żywego usposobienia. Oferty „Mocny człowiek” IKP Bydgoszcz. (0644r)

Rzemieślnik poślubi pannę, lat 23—26, wzrostu wyższego, miłą, przystojną, naturalną (biuralistkę). Oferty tylko poważne IKP, Bydgoszcz „9368”. (9368)

Kawaler, lat 31, były więzień polityczny, handlowiec, posiada własne mieszkanie (choruje na luszczycę) poszukuje panny lub wdowy do lat 30. Cel małżeństwo. Oferty pod B. Ch., Agencja Warszawa Targowa 67. (0606r)

Kawaler, lat 34, przystojny i szlachetny, z zawodu kupiec-rzeźnik, posiadający dom i skład rzeźniczy, poślubi bardzo przystojną pannę do lat 28. Oferty fotografią IKP, Bydgoszcz „652”. (0652r)

Wdowa, samotna, lat 45, posiadająca interes handlowy poszukuje pana do lat 50. Kupcy pożądanymi. Cel matrymonialny. Oferty kierować pod „Przyszłość” IKP, Bydgoszcz (0676r)

Który wdowiec do lat 45 ma złamane życie może ukoić smutek wdowie, lat 34, bezdzietnej, łagodnego charakteru, wesołego usposobienia. Cel matrymonialny. Oferty IKP, Bydgoszcz „9359”. (9359)

Przemysłowiec, zamożny kulturalny, dobry, skromnej prezencji, lat 48, separar, pozna biedną, wykształconą, zrównoważoną, niską, szczupłą, zgrabną, drobnej budowy, poślubi twarzą, subtelnej urody do lat 25. Cel matrymonialny. Zdecydowane zgłoszenia Łódź 1, Skrytka 84. (0681r)

Kupcowca poślubi pana z rzemieślniczej sfery IKP Bydgoszcz „Dobrobyt”. (471r)

Właściciel zakładu blacharskiego poślubi gospodarną. IKP Bydgoszcz „Dostatek”. (471r)

PAM dysponując olbrzymim wyborem najprzeróżniejszych partii, wysyła bezpłatnie prospekty kojarzenia małżeństw. Załączyc 3 znaczki. Poznańska Agencja Matrymonialna Poznań 1 skrytka 226. (0583)

Kojarzymy małżeństwa szybko, dyskretnie, moc bogatych partii, liczne podziękowania. Łódź 1, skr. 163. (0087)

FOTO APARATY-KINA przybory, papiery, filmy chemikalia, klisze MOTORKI KAJAKOWE i KAJAKI poleca — kupuje 1038 SKŁADNICA FOTOGRAFICZNO-SPORTOWA JAN MATRAŚ BYDGOSZCZ, Aleje 1 Maja 65 ☎ Telefon 29-85

— I cóż, kochany sąsiad już nie śpiewa? — Nie. Obecnie mamy radio.

Wielną owczą surową stale kupuje i zamienia na tkaniny gotowe albo na włóczkę maszynową i szudelkowską. Placi najwyższe ceny 49%. Łódzka Hurtownia Artyk. Włókienniczych Poznań, Św. Marcina 61, tel. 35-40

Ogólnopolski program radiowy WARSZAWA I dnia 27 marca 1947 r. (czwartek) 8.00 Sygn. czasu. 8.05 Dziennik poranny. 7.05 Muzyka. 7.15 Wiadomości poranne. 7.40 Muzyka. 8.40 Skrz. P. C. K. 12.05 Aud. dla świetlic robotn. 13.00 Audycja dla szkół. 15.30 Polska Rodzina Radiowa. 16.15 Dziennik popoł. 16.30 Muzyka. 16.55 Aud. dla młodzieży. 17.55 Z życia kult. 18.30 Nauka przy głośniku. 19.15 Koncert żyweń. 20.00 Dziennik wiecz. 21.45 „Pokrzywy nad Brdą”. 22.00 „Popioły” St. Zeromskiego. 22.25 Koncert Orkiestry Tanecznej P. R. 23.10 Ostatnie wiadomości. 23.30 Muzyka poważna. WARSZAWA II 16.02 Muzyka rozrywkowa. 18.30 Pogadanka Rodziny Radiowej. 19.35 Koncert żyweń. 19.35 Koncert Sekstetu P. R. 22.05 Muzyka poważna.

REDAKCJA I ADMINISTRACJA: Bydgoszcz, ul. Marsz. Focha 50 DZIAŁ OGŁOSZEŃ I PRENUMERATY W BYDGOSZCZY: ulica Jagiellońska 2 (Pod Arkadami) — Telefon 2429 Za niedorozumienia pismo spowodowane tryżką się nie odpowiada. Reklamsów nie zamówionych Redakcja nie zwraca. Za dział ogłoszeniowy Redakcja nie odpowiada. ODDZIAŁ „ILUSTROWANEGO KURIERA POLSKIEGO” W WIELKICH MIASTACH POLSKI PODODDZIAŁY W WIEKSIKICH MIASTACH, AGENTURY NA PROWINCJI DLA POSZCZEGÓLNYCH ZIEM POLSKICH ODREBNE WYDANIA „IKP” DRUKARNIA POLSKA SPÓŁDZIELNIA WYDAWNICZA „ZRYW” BYDGOSZCZ, UL. MARSZ. FOCHA 18 — Telefon 18-99